

Murray Grey Tenyésztő Egyesület

Növendék bikák sajátteljesítmény-vizsgálati rendje

(Részlet a tenyésztési programból)

13.4.3 NÖVENDÉK BIKÁK SAJÁTTELJESÍTMÉNY-VIZSGÁLATI (STV) ÜGYRENDJE

Általános elvek

Az STV célja: hogy a tenyészbika-jelöltek csak a fontos növekedési és küllemi értékek alapján előszelektálva kerülhessenek a hasznosítási típusnak megfelelő ivadékteljesítmény-vizsgálatba.

A vizsgálat feladata: hogy a tenyészbika-jelöltek előszelekcióját minél pontosabban és megbízhatóbban végezze el, illetve ezekhez a vizsgálatokhoz teremtse meg azokat a feltételeket és körülményeket, amelyek lehetővé teszik az objektív, pontos és megbízható összehasonlítható értékelést.

Vizsgálat indítása

- STV-t csak olyan Egyesületi tag tenyészete indíthat, aki erre a tenyésztési eseményre az Egyesület felhatalmazásával rendelkezik. Ennek feltétele, pontos, naprakész nyilvántartás (határidőn belüli dokumentált adatszolgáltatás az Egyesület felé), helyszíni szemle a hatóság hitelesítésével (tárgyi és személyi feltételrendszere) hitelesített mérleg, szorító, nyakfogó stb.
- Az STV indítását az Egyesület felé – a tervezett indítás előtt minimum 15 nappal be kell jelenteni Egyesület rendszeresített ÜSTV indítási kérelem nyomtatványán (**akár e-mail-en**). Az Egyesület ezek birtokában értesíti a Tenyésztési Hatóságot, akik engedélyezik (vagy elutasítják) a kérelmet.
- Az STV vizsgálatba állított egyedeknek a vizsgálatba állítás feltételeit minden pontjában teljesíteniük kell.
- A megbízás nélküli, vagy az előírásokban foglaltaktól eltérő módon végzett STV során tesztelt egyedek minősítését és tenyésztésbe vételét az egyesület megtagadja, adatait a NÉBIH nem hitelesíti.

Vizsgálatba állítás feltételei

- STV vizsgálatba csak tisztavérű, „A” törzskönyves (**min. 93,75 % murray grey vérhányadú**), hímivarú növendék állat állítható be, vagy azok az egyedek, akiket az Egyesület Tenyésztők Tanácsa, a Tenyésztési Program szerint tenyészállat jelölteknek nevez.
- A növendék állat csak akkor indítható a vizsgálaton, ha származása minimum két teljes ősi sorig ismert, apjának STV vagy ITV eredményei ismertek (**külföldi apaállat esetében a származási ország tenyésztési hatóság/tenyésztő szervezet által igazolt DNA kártyájával rendelkezik**).
- A beállítandó állatok születési ideje, súlya, valamint választási ideje és súlya ismert,
- Az egy csoportban induló növendék bikák létszáma **minimum 5 állat**.

13.4.4. VIZSGÁLATI ELJÁRÁSREND

• Az STV-be beállítás optimálisan 7-9 hónapos korban történik. A 12 hónapot betöltött bika nem indítható STV-ben. Az egy csoportba indított egyedek között nem lehet több 90 napnál nagyobb korkülönbség.

• **Legkésőbb a vizsgálat indításával egyidőben kell a bikák DNS vizsgálatához a vérmintát levenni, és a NÉBIH Állattenyésztési Igazgatóság Genetikai Laboratóriumába**

(cím: 1049 Budapest, Tábornok u. 2. tel: 06-1/430-6300, fax: 06-1/252-5177) feladni.

- Az STV időtartama minimum 150, maximum 180 nap.
- A vizsgált egyedeket más állattól **elkülönítve, csoportosan kell tartani**. A tömegtakarmány jó minőségű réti széna, (ad libitum) étvágy szerint takarmányozni.

Az abraktakarmány azonos beltartalmú legyen, lehetőleg a vizsgálat alatt azonos származási helyről célszerű beszerezni (stresszfaktor), az indítás adataitól eltérő váltást jelenteni kell az Egyesület felé.

- A havi mérlegelési időpontokat az indításkor előre meghatározni.
- A vizsgálat helye indítástól a zárásig azonos tartási helyen kell, hogy történjen, esetleges átcsoportosítás szükség szerint megoldható.
- Az STV befejezésével együtt minősítés is történik (Egyesület bejelentési kötelezettsége a Hatóság felé).
- A tenyésztő által, a minősítésre kijelölt egyedeknél a DNS vizsgálatot úgy kell elvégezni, hogy a minősítés időpontjában az rendelkezésre álljon. **Ha ez mégsem áll rendelkezésre, az Egyesület és a Tenyésztési Hatóság nem zárja le a nevezett vizsgálatot.**

13.4.5. ELVÉGZENDŐ MÉRÉSEK

- Az STV kezdő élősúlyát és a hozzá tartozó életkort (nap): az indításkor a Tenyésztési Hatóság illetékes főfelügyelőjének jelenlétében 1 kg-os pontossággal kell mérlegelni.
- Az indítás és a választás között célszerű 15-20 napot várni (átállás), mert ezalatt a borjak megszokják az új technológiai viszonyokat, az átállási idő így nem sújtja az STV alatt mért tömeggyarapodásokat.
- Az Egyesület javasolja továbbá, hogy az egyedek beállítását a tenyésztő a választásig elért súlygyarapodás és a küllem alapján döntse el.
- Az STV befejezésekor a zárósúlyt és a hozzá tartozó életkort (nap) a Tenyésztési Hatóság illetékes főfelügyelőjének jelenlétében 1 kg-os pontossággal kell mérlegelni.
- Az STV alatt a súlymérés kötelező, gazdag információ a növekedési erély intenzitásának tájékozódására.

13.4.6 AZ EGYEDEK MINŐSÍTÉSE

- A minősítést az Egyesület végzi. A minősítés alapja az STV alatt mért súlygyarapodás, az életnapra jutó súlygyarapodás és a küllemi bírálat, melyet az STV zárásakor az Egyesület és a Hatóság együttesen végez.
- A minősítés időpontjában az egyedek közötti életkor eltérés **maximum 90 nap** lehet.
- A küllemi bírálatához, a minősítéshez a tenyésztőnek a munkavégzés feltételeit biztosítania kell (sík, egyenes felületű, zárt bíráló ring).

- A minősítési küszöbérték **1.200 g/nap STV ideje alatti súlygyarapodás**, elvárás továbbá a kizáró hibáktól nem terhelt korrekt küllem.

Amennyiben a tenyésztő nem tud min. 5 egyedet a feltételeknek megfelelően STV-ben értékelni, a minősítő küszöbértéket az előző évi hazai populációátlaghoz kell méretezni.

- A tenyészbika jelöltekkel szemben támasztott követelményt az Egyesület Tenyésztői Tanácsa határozza meg.
- Az elfogadott szelekciós küszöbértékek megváltoztatását a Tenyésztői Tanács (a halmozott adatbázis értékei alapján) bármikor kezdeményezheti.
- A tervezett minősítést és STV zárást az Egyesülethez be kell jelenteni min. 15 nappal az erre rendszeresített formanyomtatványon. Az esemény időpontjáról az Egyesület értesíti a Hatóságot.

13.4.7. KLSZ IGÉNYLÉS ÉS KIADÁS

- A minősítés során csak a mesterséges vagy természetes fedeztetésre megfelelt minőségű állatok értékesíthetők tenyészbikának.
- *A végső minősítés előtt a tenyészbika jelöltek tenyésztés céljára nem értékesíthetők!*
- Az értékesítésre kerülő egyedeknek meg kell felelni a mindenkor érvényben lévő állategészségügyi előírásoknak.
- A tenyésztésbe állításhoz nélkülözhetetlen Központi Lajstromszám megkérése az Egyesület feladata, melyet a tenyésztő a hatósági állatorvos által aláírt állategészségügyi mellékleten kezdeményezhet az Egyesületnél.
- Csak abban az esetben adható ki KLSZ a jelöltnek, ha annak minősítését igazolja az Egyesület, teljesítményvizsgálatát hitelesíti a Tenyésztési Hatóság, mikroszatellit alapú DNS vizsgálat származásellenőrzése, valamint állategészségügyi státusza hatóságilag igazolt.
- A KLSZ-mal ellátott Származási igazolást (Pedigré) és iktatott STV lapot az Egyesület a tenyésztőnek postai úton küldi meg a benyújtást követő két héten belül.

Ez a sajátjeljesítmény-vizsgálati végrehajtási és eljárási rend az Egyesület Tenyésztési Programjának része, amit az Egyesület Közgyűlése, Tenyésztői Tanácsa szabályozott, elfogadtatta a Tenyésztési Hatóság a szabályzati rendje szerint, és harmonizál az Állattenyésztési és Szarvasmarha tenyésztési kódex rendelkezéseivel, valamint a hatályos EU-s és Állattenyésztési Törvény ide vonatkozó szabályaival.